

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 155
van **JOHAN VERSTREKEN**
datum: 20 januari 2016

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Beschermde stads- en dorpsgezichten - Zonnepanelen

Inwoners van woningen die zich bevinden in het beschermd stads- en dorpsgezicht Wulveringem, deelgemeente van Veurne, mogen van de dienst Onroerend Erfgoed West-Vlaanderen geen zonnepanelen plaatsen.

Volgens de dienst Onroerend Erfgoed heeft een zichtbare plaatsing van zonnepanelen een impact op de erfgoedwaarde van een stads- of dorpsgezicht. De aanwezigheid van zichtbare zonnepanelen zou erg storend werken op het straatbeeld. Wanneer een toelating wordt gevraagd voor plaatsing van zonnepanelen op het voorste dakvlak, dan zal de dienst dit niet toestaan.

Volgens de inwoners zorgt dit voor een structurele ongelijkheid. Ze krijgen immers niet de mogelijkheid om te investeren in een haalbare oplossing van duurzame en betaalbare energie maar moeten wel mee het Vlaamse erfgoed beschermen.

1. Wat is de beleidsvisie van de minister op deze problematiek?
2. Is de minister van mening dat er sprake is van een structurele ongelijkheid? Hoe zal de minister deze ongelijkheid wegwerken?
3. Wat is de situatie in andere provincies? Wordt in alle beschermde stads- en dorpsgezichten dezelfde maatregel gehanteerd dat er geen zonnepanelen mogen worden geplaatst? In welke mate heeft de dienst Onroerend erfgoed in andere provincies de plaatsing van zonnepanelen toegestaan?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 155 van 20 januari 2016
van **JOHAN VERSTREKEN**

Voor het plaatsen van zonnepanelen binnen beschermde stads- of dorpsgezichten zijn er verschillende mogelijke procedures.

Indien voor het plaatsen van zonnepanelen of zonneboilers een stedenbouwkundige vergunning nodig is, zal het agentschap Onroerend Erfgoed op grond van het artikel 6.4.4. §2. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 advies uitbrengen in het kader van de vergunningsprocedure overeenkomstig de geldende artikelen van de VCRO. Indien de aanvraag vrijgesteld is van een stedenbouwkundige vergunning op grond van het artikel 2.1. 3° én de artikelen 1.3. en 1.4. van het Besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010, dan bepalen de artikelen 6.2.5. 3° a) en d) en artikel 6.3.12. van het Onroerenderfgoedbesluit dat voor aanvragen in beschermde stads- en dorpsgezichten bij het college van burgemeester en schepenen een melding ingediend moet worden. Dat betekent dat de aanvrager dit mag uitvoeren vanaf de twintigste dag na de datum van de melding, behalve als het college van burgemeester en schepenen de aanvrager er van op de hoogte brengt dat de handelingen de wezenlijke eigenschappen van het beschermde stads- of dorpsgezicht verstoren. In dat geval kunnen de handelingen slechts worden aangevat nadat het agentschap of in voorkomend geval de erkende onroerenderfgoedgemeente een toelating heeft verleend. Deze meldingsprocedure geldt niet indien het betrokken onroerend goed gelegen is in een beschermd stads- of dorpsgezicht tevens beschermd als monument, cultuurhistorische landschap of archeologische site. Dan is er nog steeds een toelating nodig van het agentschap Onroerend Erfgoed.

Overeenkomstig artikel 8.1.1. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 kan een door het agentschap goedgekeurd beheersplan voor beschermde stads- en dorpsgezichten dergelijke handelingen ook vrijstellen van een toelatingsvereiste.

Gelet op de veelheid aan mogelijke procedures zijn er geen statistische gegevens beschikbaar over de aanvragen van zonnepanelen of zonneboilers in beschermde stads- en dorpsgezichten, te meer daar deze aangevraagde handeling vaak ook nog eens het voorwerp uitmaakt van een ruimere stedenbouwkundige vergunningsaanvraag of een ruimere toelatingsaanvraag met andere handelingen dan uitsluitend het plaatsen van zonnepanelen of zonneboilers.

Indien er een toelating voor het plaatsen van zonnepanelen wordt gevraagd bij het agentschap Onroerend Erfgoed, wordt ze behandeld overeenkomstig de richtlijn van het agentschap 'Zonnepanelen bij gebouwen in omgevingen met erfgoedwaarde' die in alle provincies wordt toegepast. Voor de plaatsing van zonnepanelen in beschermde stads- en dorpsgezichten is de regel dat zonnepanelen enkel kunnen worden geplaatst wanneer deze niet zichtbaar zijn vanaf de openbare weg of vanaf het openbaar domein. De zichtbare plaatsing van zonnepanelen heeft immers een impact op de beschermde erfgoedwaarde van het stads- of dorpsgezicht. De aanwezigheid van zichtbare zonnepanelen is visueel storend voor het straatbeeld en zeker voor dergelijke kleine en goed bewaarde dorpskernen als die van bv. Wulveringem. Geval per geval wordt de zichtbaarheid vanop de openbare weg bekeken en geëvalueerd.

De Vlaamse Overheid heeft zowel een opdracht in het behalen van klimaat- en energiedoelstellingen als in de zorg voor en het behoud van het onroerend erfgoed. Het onroerend erfgoed bepaalt voor een belangrijk deel de uitstraling en identiteit van Vlaanderen. Het is daarom van belang om de erfgoedwaarden van het beschermde onroerend erfgoed als uitgangspunt te nemen bij het bepalen van de mogelijke energiebesparende en energieopwekkende ingrepen. Met de "conceptnota Energiezuinigheid en onroerenderfgoedzorg", goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 18 december 2015 neemt de Vlaamse Overheid verschillende initiatieven om de energieprestaties van het onroerend erfgoed te verbeteren en zo optimaal mogelijk te verzoenen met de erfgoedwaarden. De initiatieven hebben betrekking op energiebesparende en energieopwekkende maatregelen.

Ik neem ook volgende maatregelen voor het plaatsen van zonnepanelen:

- in 2016 zal mijn administratie de bovenvermelde interne richtlijn en de resultaten van het onderzoek naar energiezuinige maatregelen in woningen met erfgoedwaarden, dat vernieuwende en alternatieve methodes, technieken en producten zal aanreiken, herwerken tot een afwegingskader "zonnepanelen bij beschermd onroerend erfgoed". Dit afwegingskader zal de mogelijkheden, rekening houdend met de nieuwe evoluties, om zonnepanelen te plaatsen op en bij beschermd onroerend erfgoed weergeven en meer transparantie bieden in de beoordeling en motivering van deze energieopwekkende maatregel in beschermd onroerend erfgoed. Dit afwegingskader zal publiek beschikbaar worden gesteld;
- in de onroerenderfgoedregelgeving wordt de mogelijkheid ingevoegd om premies te verlenen aan energiebesparende en energieopwekkende maatregelen. De premies zullen de meerkost opvangen van specifiek opgelegde technieken, materialen en toepassingen van energiebesparende en energieopwekkende maatregelen die noodzakelijk zijn om de erfgoedkenmerken en -elementen te respecteren.

Andere inspanningen om de energieprestaties van beschermd onroerend erfgoed te verbeteren en energieopwekkende maatregelen aan beschermd onroerend erfgoed toe te laten, zijn:

- de publicatie van de resultaten van het onderzoek "energiezuinige maatregelen in monumenten met een woonfunctie" en het organiseren van een sensibiliseringscampagne;
- de opmaak van een afwegingskader energiebesparende maatregelen in beschermd erfgoed met onder andere de volgende deelaspecten: afwegingskader historisch schrijnwerk en afwegingskader energiezuinige maatregelen (volgend uit de publicatie 'Energiezuinig leven in woningen met erfgoedwaarde');
- het uitwerken van een specifiek luik voor onroerend erfgoed bij de in ontwikkeling zijnde Woningpas en het Renovatieadvies;
- de mogelijkheid onderzoeken tot opname van stimuli voor gebouwen met erfgoedwaarde in het Energierenovatieprogramma;
- het uitwerken van aangepaste fiscaliteit met aandacht voor onroerend erfgoed.